

Tagasivaade Rahvusvahelisele Astronoomia Aastale 2009

Toomas Aas & Voldemar Harvig

Eelmise aasta kalendri lisasse kirjutasime naiiv-optimistlikult suurejoonelistest plaanidest, milliseid ülemaailmse vaimustuse taustal haudusime. Nüüd hakkab kätte jõudma aeg selleks, et endid õigustada - miks läks jälle nagu ikka.

Ürituse „100 tundi astronoomiat“ ettevalmistamisel pidime arvestama asjaolu, et alates 2007. aasta suvest on Tallinna Tähetorn remondieelses seisundis (kuigi pidi olema kapitaalselt remonditud 2007. aasta sügiseks). Üritus oli seega kavandatud Tallinna Tehnikaülikooli peahoone juurde. Sellel eesmärgil valmistasime ette kuus teistsaldatavat teleskoopi ja mobiliseerisime pidevaks valmisolekuks vähemalt kümme Füüsikainstituudi töötajat ja tehnilise füüsika eriala üliõpilast, kes graafiku alusel pidid kindlustama vaatluste läbiviimist. Astronoomia aasta posterite hulgas koostasime spetsiaalse posterit just selle ürituse vaatluste organiseerimise jaoks.

Peahoone vestibüülide monitoridel demonstreeriti kogu ürituse vältel internetiülekandeid teistest observatooriumitest. Ka võrguülekannetes esines häireid, kuid reeglina nad siiski toimusid. Teised RAA2009 ettevõtmised ei olnud nii suurejoonelised ja mõned neist on veel pooleli nagu näiteks õppeotstarbeliste abimaterjalide koostamine. Meie kohalike ettevõtmiste oodatust väiksemat tulemuslikkust võiks lisaks oma saamatusele õigustada remondieelse seisundiga tähetornis, mille tõttu võetakse seal külastusi vastu piiratud ulatuses. Ilmastikuolud näisid sedapuhku olema lausa sünkroniseeritud ebasoodsaks. Majanduses toimuvate nähtuste kaela ei saa kahjuks tasuta ürituste puhul kogu süüd otseselt veeretada. Üldine mulje RAA2009-st on meie lähiumbruses kuidagi vähem efekte kui oleks võinud loota. Näiteks oleks võinud ülemaailmse ürituse avatüritust ka Eesti massikommunikatsioonis kajastada. Kuna elukutseline astronoomia on Eestis koondunud praktiliselt täielikult Tartu piirkonda, on Lõuna-Eestis loomulikult soodsamad eeldused ka populariseerimiskampaaniate läbiviimiseks. Üldiselt näib, et kui Põhja-Lätis põletati ühes augus natuke prahti, leidis see sündmus Eesti massikommunikatsioonis suuremat kajastust, kui kõik RAA2009 üritused kokku.

Foto 1: Tanel Mullari katsetamas meie vanimat pikksilma. Lembit Kuriku foto.

Foto 2: Kuigi taevas oli kogu ürituse vältel reeglina pilves sattusid ikkagi mõned huvilised uudistama ja vahel õnnestus neile ka taevas midagi näidata. Veljo & Voldemar foto.

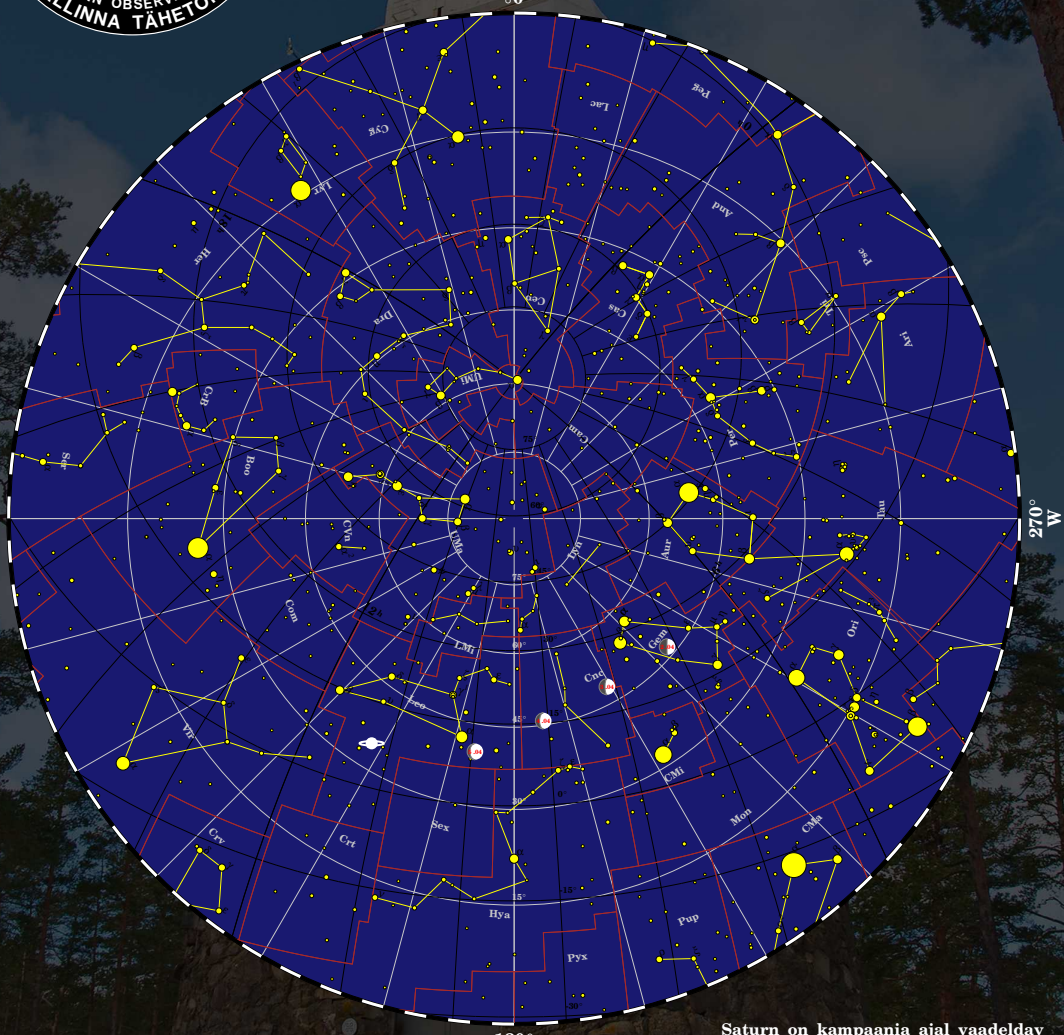

Taevakaart

Tallinna vaatluskampaania

2. - 5. aprill 2009. a.

kell 22 kohaliku aja järgi

Käesolev kaart on arvatud Tallinna vaatluskampaania ajaks (2. - 5. aprill). Kaardil on kujutatud tähistaevas ohtul kell 22 kohaliku aja järgi (UTC+3). Valge koordinaatvõrk tähistab horisondilisi koordinaate ja must ekvatoriaalseid koordinaate. Tähtkujude piire tähistab pruun joon.

Saturn on kampaania ajal vaadeldav Lovi (Leo) tähtkujus ja näiv tähesuurus on 0,5^m. Teiste planeetide vaatlustingimused on ebasoodsad. Linnutee ei ole Tallinna tingimustes nähtav. Süvataeva objektide vaatlustel tuleks kasutada detailsemat taevakaarti, näiteks Aas, T., Kalv, P. Eesti taevaatlus, Tallinn, 2000. Keskmise nägemisega inimene eristab Tallinna tingimustes selge ilma korral umbes neljanda tähesuuruse tähti.

Tähesuuruste skaala

